

Driftnämnden Regionservice arbetsutskott

Plats och tid	Regionservice - Skånegatan 59, Halmstad, klockan 13:00
Ledamöter	Carl-Johan Berthilsson (M) (ordförande) Mari-Louise Wernersson (C) (1:e vice ordförande) Johan Lindahl (S) (2:e vice ordförande)
Övriga	Torbjörn Svanberg (Förvaltningschef), Kerstin Bengtsson (Sekreterare)
Paragrafer	§3
Utses att justera	Carl-Johan Berthilsson Johan Lindahl
Justeringens plats och tid	Skånegatan 59, Halmstad, 2021-06-21, klockan 13:00

Underskrifter

Sekreterare

.....
Kerstin Bengtsson

Ordförande

.....
Carl-Johan Berthilsson

Justerare

.....
Carl-Johan Berthilsson.....
Johan Lindahl

Anslag/Bevis

Organ	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Sammanträdesdatum	Driftnämnden Regionservice arbetsutskott
Paragrafer	2021-06-16
Justeringsdatum	
Datum för anslagets uppsättande	2021-06-22
Datum för anslagets nedtagande	2021-07-14
Protokollets förvaringsplats	Skånegatan 59, Halmstad

Underskrift

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

§3

Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028

DNRGS210032

Beslut

Arbetsutskottet beslutar att

- godkänna upprättat förslag till remissvar.

Ärendet

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS), Halland – bästa livsplatsen 2035, fungerar som övergripande riktning och vägledning för Hallands långsiktiga utveckling.

RUS:en omfattar tre centrala strategier som på kortare sikt prioriterar och tydliggör förflyttning utifrån RUS:ens riktning. De centrala strategierna är Hallands strategi för hållbar tillväxt, Hälso- och sjukvårdsstrategi samt Kulturstrategi med kulturplan. De är i sin tur vägledande för andra genomförandeplaner, program och andra strategier som på olika sätt påverkar Hallands utveckling.

Regionkontoret önskar inspel och synpunkter på remissversionen av Hallands strategi för hållbar tillväxt senast den 13 augusti 2021.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår besluta att

- godkänna upprättat förslag till remissvar.

Beslutsunderlag

- Missiv - Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028
- Sändlista - Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028
- Remissversion - Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028
- Remissvar - Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028

Paragrafen är justerad

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Datum
2021-04-29**Diarienummer**
RS200792

Välkommen att lämna inspel på remissversionen av Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028

Hållbar tillväxt i Halland

Tack vare Tillväxtstrategi för Halland 2014-2021 har Halland tagit stora kliv och gemensamt skapat förutsättningar för fortsatt tillväxt. Nu behöver vi anpassa vår strategi utifrån hur Halland och omvärlden ser ut idag och vad vi ser framåt.

Vi behöver hjälpas åt med att ringa in viktiga områden

Därför välkomnar vi synpunkter och inspel på remissversionen av Hallands strategi för hållbar tillväxt. Det ska hjälpa oss ta fram en strategi som riktar halländsk genomförandekraft mot vårt gemensamma mål om hållbar tillväxt för Halland.

Hallands strategi för hållbar tillväxt i sitt sammanhang

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS), Halland – bästa livsplatsen 2035, fungerar som övergripande riktning och vägledning för Hallands långsiktiga utveckling. RUS:en omfattar tre centrala strategier som på kortare sikt prioriterar och tydliggör förflyttning utifrån RUS:ens riktning. De centrala strategierna är Hallands strategi för hållbar tillväxt, Hälso- och sjukvårdsstrategi samt Kulturstrategi med kulturplan, och de är i sin tur vägledande för andra genomförandeplaner, program och andra strategier som på olika sätt påverkar Hallands utveckling.

Vi ser fram emot dina/era inspel och synpunkter på remissversionen av Hallands strategi för hållbar tillväxt senast den 13 augusti 2021.

Lämna inspel

via e-post regionen@regionhalland.se,

eller via post Region Halland, Box 517, 301 80 Halmstad

Ange diarienummer RS200792

Adress: Region Halland, Box 517, 301 80 Halmstad
Besöksadress: Södra vägen 9
Telefon: 035-13 48 00 Fax: 035-13 54 44

E-post: regionen@regionhalland.se
Webb: regionhalland.se
Org. Nr: 232100-015

Sändlista remissversionen av Hallands strategi för hållbar tillväxt

Almi Halland	LRF Halland
Arbetsförmedlingen Halland	Länsstyrelsen Halland
Business Sweden	Nyföretagarcentrum
Bästa Samverkansplatsen	Polisen
Boverket	Potential Varberg
Campus Varberg	Region Jönköping
Connect Sverige	Region Kronoberg
Coompanion Halland	Region Skåne
CSR Västsverige	Region Västra Götaland (VGR)
Energimyndigheten	RISE
ESF-rådet	Samordningsförbundet Halland
EMC	Skogsstyrelsen Halland
Falkenbergs kommun	Svenskt Näringsliv Halland
Funktionshindersrådet	Sveriges kommuner och Regioner (SKR)
Företagarna Halland	TEK
Försäkringskassan Halland	TCO Halland
Hallands matgille	Tillväxtverket
Halmstad kommun	Trafikverket Väst
Halmstad Högskola	Ung företagsamhet Halland
High Five	Unionen
Hushållningssällskapet Halland	Varbergs kommun
Hylte kommun	Vinnova
IUC Halland	
Jordbruksverket	Internt
Jämställdhetsmyndigheten	Ordförande för respektive driftsnämnd
Kungsbacka kommun	samt förvaltningens funktionsadress
Laholms kommun	Gruppledarna för de politiska partierna
LLUH	representerade i regionfullmäktige
LO-distriktet i Västsverige	

Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028

Remissversion

Innehållsförteckning

HALLANDS STRATEGI FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT	2
Detta ska vi uppnå	2
Så får vi genomförandekraft	3
Principer för genomförande av en hållbar tillväxt	4
Den globala kontexten	5
Globalisering	5
Klimat och miljö	5
Teknisk utveckling och digital omställning	6
Demografi	6
Socioekonomi och sammanhållning	7
Den halländska kontexten	7
Goda förbindelser	8
Hållbara livsplatser	9
Regional utveckling och hållbar tillväxt	9
 STRATEGISKA OMRÅDEN OCH PRIORITERINGAR	 10
Strategiskt område: Attraktiva och hållbara livsmiljöer	10
Fortsätta utveckla Halland som funktionell och tillgänglig region	11
Ett samhällsbygge som möjliggör attraktiva livsmiljöer	12
Öka takten mot minsta möjliga klimatpåverkan	12
Stärka utvecklingen mot en grön omställning	13
Vidareutveckla former för samplanering i samhällsplaneringen	14
Strategiskt område: Utbildning, kompetens och jämlik hälsa	15
Skapa goda förutsättningar för att alla elever ska nå sin fulla potential i skolan	16
Tillvarata och utveckla relevant kompetens för att möta arbetsmarknadens behov	17
Stärka förutsättningar för en mer anpassningsbar, inkluderande och jämställd arbetsmarknad	18
Arbeta aktivt för en god och jämlik hälsa	19
Strategiskt område: Förnyelseförmåga och konkurrenskraft	20
Stimulera entreprenörskap och stödja företag i uppstartsfasen	21
Främja den tekniska utvecklingen och digitala omställningen i det halländska näringslivet	22
Främja internationalisering bland företagen	22
Stimulera och attrahera offentliga och privata investeringar i forskning och utveckling	23
Stärka företagens innovationskapacitet	24
Positionera Halland för att attrahera besökare, kompetenser, företag och investeringar	27
Stimulera till hållbar omställning av det halländska näringslivet	28
 STRATEGINS UPPFÖLJNING	 30

Hallands strategi för hållbar tillväxt

Vi har ett gemensamt och viktigt ansvar att utveckla Halland för att möta framtiden på ett hållbart sätt – det är vi invånare som tillsammans och på olika sätt skapar framtiden.

Halland är en bra livsplats, där samhället ger möjligheter för människor att skapa sina liv och för näringslivet att utvecklas. Att många väljer att flytta hit eller besöka regionen som turister är kanske det tydligaste tecknet på att Halland uppskattas som en attraktiv livsplats. Men Halland har siktet inställt på att bli *bästa livsplatsen*, som i Regional utvecklingsstrategi beskrivs som en plats med likvärdiga och goda uppväxtvillkor, ett utvecklande arbetsliv i balans, en god och jämlik folkhälsa och ett åldrande med livskvalitet. Det liv som levs här ska bidra till att ge kommande generationer fortsatt möjlighet till ett gott liv.

Tillväxtstrategin syftar till att samla halländsk kraft för att genom gränslös samverkan och samhandling, fortsätta bidra till Hallands hållbara tillväxt och utveckling och ta oss närmare visionen om den bästa livsplatsen.

Detta ska vi uppnå

Målet för strategin är hållbar tillväxt byggd på konkurrenskraft, grön omställning samt ett attraktivt och inkluderande samhälle. Målet är hållbar tillväxt, och de åtgärder vi föreslår idag ska ge positiva effekter nu och på lång sikt. Halland har förutsättningar att växa hållbart så att tillväxten skapar värden och god avkastning för både människor och natur. Det är helheten som behöver beaktas, där människors livskvalitet sätts i centrum, ekonomin är medlet och miljön utgör ramarna. En hållbar tillväxt är den enda vägen för en utveckling som är lönsam idag och i framtiden.

Konkurrenskraften är en av byggstenarna, och refererar till en bransch, ett företags, en plats eller en ekonomis förmåga att klara sig i konkurrens med andra. En ständig utveckling av produkter och tjänster, utifrån efterfrågan och behov, utmärker ett konkurrenskraftigt företag eller bransch. Globalisering i kombination med digitalisering sätter allt större fokus på platsens konkurrenskraft. Livskvalitet är starkt kopplat till möjligheterna på en specifik plats, varför platsen ökar i betydelse allteftersom det blir möjligt att arbeta på distans. Därför är platsens attraktivitet, den andra byggstenen, än viktigare att vidareutveckla. I grund och botten är det attraktiviteten som gör att människor, företag och organisationer väljer att verka på en viss plats. Attraktivitet handlar om flera olika faktorer såsom goda livsmiljöer, tillgång till kulturliv, arbetstillfällen, olika former av bostäder, en fysisk infrastruktur som kopplar ihop människor med arbetsplatser, utbildningar och samhällsservice och ger näringslivet goda möjligheter att frakta. Det innebär också tillgång till digital infrastruktur som ger nya möjligheter att interagera och delta i samhället. En enskild insats skapar inte attraktiviteten, utan det är många faktorer som samverkar och bidrar till en attraktiv livsplats.

Den tredje byggstenen är inkludering, där delaktighet i samhällslivet och jämlika levnadsvillkor är avgörande för människors ekonomiska och sociala trygghet.

Möjlighet till en god och jämlik utbildning, egen försörjning och bostad samt en jämlik hälsa är några av de mest grundläggande mänskliga rättigheterna. De är också grundläggande förutsättningar för en hållbar tillväxt.

Den gröna omställningen är en förutsättning för det långsiktiga arbetet med alla tre byggstenarna. Med oförändrad livsstil eller sätt att utvecklas kommer möjligheten att påverka Hallands attraktivitet att minska, konkurrenskraften kommer att bli sämre och därmed kommer också möjligheten för människor att delta i samhällsutvecklingen minska. Därför lyfts den gröna omställningen fram som en avgörande komponent för att med hållbar tillväxt kunna bidra till visionen Halland – bästa livsplatsen.

Så får vi genomförandekraft

För att uppnå målsättningen behöver alla människor som bor och verkar i Halland tillsammans bidra till en hållbar tillväxt och utveckling. Likaså aktörer som arbetsmarknadens olika parter, länets sex kommuner, akademien, idéburen sektor, företagsfrämjande organisationer, Region Halland, länsstyrelsen och andra statliga myndigheter kan utifrån vars och ens ansvar och roll arbeta med insatser som på olika sätt bidrar till vår gemensamma måluppfyllelse.

Hallands strategi för hållbar tillväxt ska vara en möjliggörare för hela Halland, och behöver ägas och bäras av många. Den tar avstamp i en analys som beskriver Hallands behov av utveckling och mynnar ut i målsättning, strategiska områden och prioriteringar att rikta vårt arbete mot. Det är genom att samla olika aktörers krafter mot gemensamma mål som Halland kan utvecklas till att bli en region som växer hållbart.

Samverkan är viktig såväl inom regionen som med våra goda grannar, både nationellt och internationellt. Sällan är utmaningar och möjligheter begränsade till Halland, varför det kan vara mer kraftfullt att ingå i strategiska allianser för att nå gemensamma mål. Allt handlar om att skapa och värna om engagemang, kunskap och insatser från offentlig, privat och idéburen sektor som bidrar till önskad utveckling för Halland och vår omgivning.

Utifrån det regionala utvecklingsuppdraget har Region Halland en uttalad roll att samordna och leda processer som bidrar till en hållbar regional tillväxt och utveckling – ett uppdrag som inte kan genomföras ensamt. Samverkan är en av Hallands styrkor. Hållbar tillväxt förutsätter en nära samverkan mellan olika aktörer oavsett om de arbetar på internationell, statlig, regional eller lokal nivå. Strategin ger oss riktningen medan samplanering och samverkan över gränser ger oss bästa förutsättningar för utveckling. Det är därför *tillsammans* är ledordet i arbetet för en hållbar tillväxt och utveckling i Halland!

Principer för genomförande av en hållbar tillväxt

Hållbar tillväxt är det centrala målet för strategin, och för att kunna säkerställa att vi tillämpar hållbarhet i allt vi gör, från beslut och prioriteringar till åtgärder och enskilda insatser, tar vi hjälp av fem principer för genomförande av en hållbar tillväxt i Halland. De ska också påminna oss om att vi behöver arbeta tillsammans och utifrån ett helhetsperspektiv för att nå framsteg i vårt regionala tillväxtarbete.

1. Tillämpa ett helhetsorienterat arbetssätt

Koppla enskilda satsningar till alla tre dimensionerna av hållbarhet – ekonomisk, ekologisk och social. Det innebär att, i den mån det är relevant och ger mervärde, beskriva hur en enskild insats bidrar till helheten. Det ökar förmågan till både snabba och situationsanpassade insatser, med strategisk höjd och en omfattande omställning på så väl kort som lång sikt. Utgå ifrån hur den enskilda insatsen kan bidra till helheten, det vill säga målbilden om en hållbar tillväxt i Halland, som i sin tur bidrar till ”Halland – bästa livsplatsen”.

2. Ingen ska lämnas utanför samhällsutvecklingen

Säkerställ att de satsningar som görs inkluderar olika grupper både i det gemensamma utvecklingsarbetet och i fördelningen av utvecklingens resultat. Inkludering sker i den mån det är relevant och ger mervärde, men ger en vägledning i att kompensatoriska insatser är viktiga styrmedel för att säkerställa att utvecklingsinsatser på olika nivåer ger effekt där behoven är störst.

Det görs genom att sätta människorna i centrum och inför varje prioritering, insats eller åtgärd analysera vilka som berörs. Det arbetssättet gör våra ansträngningar mer träffsäkra och effektiva men också mer lönsamma. De mänskliga rättigheterna, som betonar allas lika värde, delaktighet och inflytande, utgör en grund och vägledning.

3. Anpassa ekonomiska resurser efter olika behov och långsiktig nytta

Säkerställ att de ekonomiska resurserna fördelas dit behoven är störst, i syfte att uppnå en långsiktig nytta för både samhället och individen. En viktig aspekt för att lyckas är att avgöra om en specifik insats både kan innebära en kortsiktig lönsamhet och en långsiktig nytta. Spegla den ekonomiska investeringen i en enskild insats mot hur väl den lyckas bidra till den gemensamma målbilden. Sker den inom ramen för de ekologiska resurserna vi förfogar över? Hur påverkar den sammanhållningen i samhället, det vill säga bidrar den till att öka eller minska skillnader?

4. Bruka utan att förbruka eller missbruka ekologiska resurser

Säkerställ att den enskilda insatsen genomförs på ett sätt som inte lämnar negativa konsekvenser för miljö, folkhälsa eller biologisk mångfald samt att den bidrar till att motverka klimatförändringar och social oro. Ett ansvarsfullt resursutnyttjande ska geomsyra alla våra ansträngningar och insatser.

5. Samverka för genomförandekraft

Säkerställ att den enskilda insatsen genomförs i partnerskap mellan organisationer, oberoende av kommungränser, och utgår från såväl vetenskaplig som erfarenhetsbaserad kunskap.

Samverkan på detta sätt genomförs där det är relevant och ger mervärde, men arbets sättet ger en vägledning i att komma ihåg att ingen aktör har ett ensamt ansvar, varken för strategin i sin helhet eller för de enskilda satsningarna (prioriteringar, åtgärder och insatser). Alla har distinkta roller för Hallands hållbara tillväxt och gemensamma utveckling. Alla behöver inte vara med på allt och de som går före i utvecklingen ska driva och inspirera. Med det angreppssättet kommer olika aktörer i och utanför vår region samt våra invånare i Halland att få större handlingsutrymme att bidra till den halländska tillväxten på lång sikt.

Den globala kontexten

Kunskap om globala megatrender och samhällsutmaningar är viktig för att förstå det sammanhang som Hallands hållbara tillväxt och utveckling sker inom. Megatrenderna skapar både utmaningar och möjligheter, vilket speglas i strategins tre strategiska områden. I Nationell strategi för hållbar regional utveckling identifieras följande fem huvudsakliga samhällsutmaningar:

Globalisering

Utbytet länder emellan ökar i omfattning och tempo, vilket gör att människor, samhällen och företag världen över blir mer sammanflätade med varandra. Globalisering är därför en av de grundläggande drivkrafterna för regional utveckling. Regionala näringsliv med en god närvaro av företag med kunskapsintensiva och icke rutinmässiga arbetsuppgifter har bra förutsättningar att vara konkurrenskraftiga och delta i globala värdekedjor. Samtidigt ställer den globala konkurrensen krav på innovationer, entreprenörskap och kompetensförsörjning för att ta tillvara möjligheterna med en ökad omställning mot hållbar utveckling.

I ökande utsträckning är de verksamheter som förläggs till Sverige aktiva i de mest värdeskapande stegen som ligger i början eller i slutet av värdekedjan, såsom forskning och utveckling, design, logistik och marknadsföring. Det ökar behovet av en väl fungerande kompetensförsörjning.

En grundsten för globalisering är en politisk vilja att förändra regelverk för att underlätta kontakter och ökad integrering, vilket exempelvis sker genom samarbetet inom EU. Det finns tydliga tecken på en växande protektionism med ökade handelsbarriärer. En fortsatt utveckling i den riktningen skulle få stor negativ påverkan på svenska företag.

Klimat och miljö

Den globala uppvärmningen sker i sådan takt att ekosystemen inte hinner anpassa sig. Det riskerar att orsaka oåterkalleliga skador på miljön och ge djupgående konsekvenser för samhället och människors försörjningsmöjligheter, hälsa och välfärd. Sveriges utsläpp av växthusgaser inom landet, så kallade territoriella utsläpp, minskade med ungefär 25 procent under framförallt 2004 till 2014, men har avstannat sedan dess.

Samtidigt är utsläpp som uppstår till följd av svensk konsumtion av varor och tjänster ungefär dubbelt så stora som de territoriella utsläppen, där de största utsläppen sker i andra länder.

Det övergripande läget för biologisk mångfald i Sverige är dåligt och rör sig i en negativ riktning. Ekosystemen och de produkter och tjänster de ger som bidrar till vår välfärd och livskvalitet är utsatta. Luftföroreningar, övergödning, marint skräp och miljögifter leder också till negativ påverkan på såväl människor som miljö.

Den omställning som krävs för att bromsa klimatförändringarna kommer att medföra en strukturomvandling inom näringslivet, med möjlighet till stärkt konkurrenskraft för de företag som utvecklar produkter och tjänster med låg klimatpåverkan. En stor andel av den koldioxidneutrala energiproduktionen sker på landsbygden. Skogen är en central faktor för att binda kol. Sammantaget påverkar miljö- och klimatförändringarna negativt möjligheterna till hållbart nyttjande av naturresurser inom bland annat besöksnäring, rekreation och friluftsliv samt skogsbruk, fiske, vattenbruk och jordbruk. Det kommer att krävas betydande insatser för att anpassa bland annat infrastruktur och olika verksamheter i samhället till ett allt mer förändrat klimat och för att motverka klimatförändringarna.

Teknisk utveckling och digital omställning

Samhälle och näringsliv befinner sig nu i ett skifte från industrisamhället till ett digitalt kunskapssamhälle. Digitalisering och ny teknik, till exempel automatisering, robotisering och artificiell intelligens (AI) är motorer i en snabb samhällsomvandling. Samhället måste omstrukturera sig för att dra nytta av ny teknik och datamaterial samt skapa nya värden. Digitalisering och AI kan leda till att vi gör saker på nya sätt med fler användaranpassade erbjudanden, exempelvis inom vård och omsorg.

Den tekniska utvecklingen kommer att påverka utbildning och kompetensutveckling, där kraven på att ständigt förnya sin kompetens kommer att öka. Det kan leda till ökande skillnader och polarisering mellan högutbildade och lågutbildade. Distansöverbryggande teknik möjliggör såväl ett större utbud av kompetensutvecklingsmöjligheter och en ny arbetsmarknad för yrken som är mindre beroende av platsen man bor på, som tillgång till specifik kompetens för företag som har svårt att finna den lokalt.

Efterfrågan på arbetskraft kommer att förändras. Vissa yrken kommer att försvinna samtidigt som nya skapas. Det finns också en risk för digitalt utanförskap. Samtidigt tar det ofta lång tid att omforma samhället till något nytt, och automatisering och digitalisering får olika grad av påverkan på olika verksamheter och yrken.

Demografi

De globala demografiska förändringar som kännetecknas av befolkningstillväxt, fortsatt urbanisering och en växande medelklass, kommer att förskjuta tyngdpunkten i världsekonomin och olika länders geopolitiska inflytande. Konkurrensen om tillgång på välutbildad arbetskraft och nyckelkompetenser kommer att öka globalt.

En allt större global medelklass som anammar en konsumtionsbaserad livsstil kommer att öka efterfrågan på, och konkurrensen om, naturresurser.

Globalt ökar livslängden samtidigt som födelsetalen sjunker, vilket gör att andelen äldre blir större. En liknande trend ses i Sverige. En allt äldre befolkning leder till större behov av omsorg och vård, vilket sätter ökad press på välfärdssystemen. De kommuner och regioner vars befolkning växer har en utmaning gällande barnomsorg, skolor, bostäder, infrastruktur med mera.

Det är mest troligt att befolkningsförändringarna i Sverige kommer att följa samma trender som hittills. Urbaniseringen förväntas fortsätta genom omflyttningar från framförallt landsbygdsregioner till befolkningsmässigt urbana regioner, men också genom omflyttningar mellan länder. Invandring har blivit en viktig del av Sveriges demografiska utveckling, där invandrare i genomsnitt är yngre än befolkningen i övrigt. Dessa befolkningsförändringar driver på växande regionala skillnader när det gäller arbetskrafts- och kompetensförsörjning liksom inkomstskillnader.

Socioekonomi och sammanhållning

Socioekonomiska skillnader mellan olika kommuner ser ut att öka vad gäller nettoskatt och levnadskostnader, andelen invånare födda utanför EU, andelen ungdomar som når gymnasiebehörighet liksom andelen öppet arbetslösa. Ökade skillnader i inkomster och befolkningssammansättning påverkar kommuners och regioners ekonomi, och därmed deras förutsättningar och kapacitet att erbjuda god välfärd och service till invånarna.

Folkhälsan i Sverige är fortsatt god, men det finns stora skillnader i befolkningen beroende bland annat på boendeort, kön, ålder samt socioekonomi. Skillnaderna ser inte ut att minska och har i vissa fall ökat. Ökande klyftor är inte bara en grogrund för en ojämlik hälsa utan påverkar samhället i ett större perspektiv genom polarisering, svagare sammanhållning, försvagad ekonomisk tillväxt och i sin förlängning en försvagad demokrati.

Forskning visar att socialt kapital har betydelse för regional utveckling och inte minst entreprenörskap och ekonomisk tillväxt. Sverige utmärker sig genom att vara ett starkt individualistiskt och sekulärt land, där det råder stor tillit till såväl medmänniskor som samhällsinstitutioner. Trots ökande skillnader finns det än så länge få tecken på en generell minskning av tilliten i samhället. Idéburen sektor fyller en viktig funktion när det gäller att stärka sammanhållningen genom att utveckla lösningar som svarar upp mot olika samhälleliga behov, såsom att motverka arbetslöshet, segregation eller minskad service på landsbygden.

Den halländska kontexten

Kunskap om platserns olika förutsättningar är viktiga för att förstå det sammanhang som Hallands hållbara tillväxt och utveckling sker inom. Hallands geografiska läge är en av de faktorer som varit mest förutsättningsskapande för tillväxten. Kortfattat kan det gynnsamma läget sammanfattas med närhet.

Det handlar i hög utsträckning om närhet till regionala arbets- och studiemarknader, men också närheten inom Halland till såväl sysselsättning och utbildning som attraktiva naturmiljöer. Denna närhet har varit en drivande kraft i Hallands goda utveckling. Även om strategin klargör att målet är att utveckla hela Halland som livsplats, kan vägen dit skilja sig åt beroende på var i Halland en insats ska genomföras, och för vem.

Halland ligger mitt i ett av Sveriges starkaste tillväxtstråk, och närheten till tillväxtmotorer som Göteborg och Skåne-regionen har skapat goda förutsättningar. Bra transportmöjligheter och närhet till starka arbetsmarknader är viktiga faktorer för en stark näringslivsutveckling. Var företag väljer att etablera sig skiljer sig dock åt mellan branscher. För tillverkningsindustrin är tillgång till mark och goda transportmöjligheter viktigare faktorer än befolkningstäthet, vilket innebär att tillverkningsindustrin är den mest framträdande branschen i stora delar av Hallands inland. Handel och tjänsteföretag är vanligare i Hallands mer tätbefolkade områden, då en hög befolkningstäthet skapar fördelar för dessa branscher.

Under lång tid har sysselsättningsutvecklingen i Sverige och Halland varit starkare i den kunskapsintensiva tjänstesektorn än i den arbetsintensiva industrin och befolkningstillväxten tenderar att koncentreras dit det finns en tillväxt i sysselsättning. Befolkningstillväxten i Halland är främst koncentrerad till de större tätorterna och de största ökningarna finns längs med den halländska kustremsan. Samtidigt är Hallands landsbygd mer välmående än många andra landsbygdsområden i Sverige. Stora delar av Hallands landsbygd, främst de områdena i närhet till större städer, ökar i befolkning. Landsbygden i Hallands mest östliga delar har dock sett en negativ befolkningstrend de senaste åren.

Goda förbindelser

Halland har en flerkärnig Ortsstruktur, och takten och riktningen på befolkningstillväxten varierar mellan områden. Det innebär att förutsättningarna för att utveckla infrastruktur och transportsystem skiljer sig åt mellan olika delar av Halland. En stor andel av befolkningen bor längs med Västkustbanan, vilket skapar goda förutsättningar för ett effektivt transportsystem i kuststråket. I Hallands mer glest bebyggda områden är förutsättningarna annorlunda, med lägre befolkningstäthet och längre avstånd mellan tätbebyggda områden. Tillgång till infrastruktur och service är viktiga faktorer för att främja en hållbar tillväxt, och behoven finns såväl i staden som på landsbygden. Det är viktigt att främja en god tillgång till samhällsservice och till transportsystemet i hela Halland.

Närhet till arbetsmarknader är viktig såväl för individers tillgång till arbete, som för företags tillgång till relevant kompetens. Pendlingen över länsgränsen har ökat under lång tid, där det absolut starkaste stråket går norrut mot Västra Götalands län. Även pendlingen mot Skåne ökar och det finns viktiga funktionella samband inåt landet, framför allt med Jönköpings län. Likväl fortsätter den inomregionala pendlingen öka. Även om alla halländska kommuner har ett visst utbyte av arbetskraft, går det att konstatera att Falkenberg, Varberg och Kungsbacka delar arbetsmarknad med Göteborgsregionen, medan Laholm och Hylte i högre utsträckning ingår i Halmstads arbetsmarknad.

Hållbara livsplatser

Olika platser i Halland har olika näringslivssammansättning och varierande tillgång till marknader, arbetstillfällen och transportmöjligheter. Att förutsättningarna skiljer sig inom Halland avspeglas även i de socioekonomiska skillnader som finns. Skillnaderna finns dels mellan kusten och inlandet, där inlandet generellt sett har en svagare utveckling än kustområdena, exempelvis avseende utbildningsnivåer och arbetslöshet. Skillnader i levnadsstandard är även påtagliga inom städerna och det finns bostadsområden med en särskilt svag utveckling. I regionalt utvecklingsarbete måste därför olika platser förutsättningar, funktioner och behov tas i beaktande för att uppnå en hållbar samhällsutveckling i hela Halland.

Regional utveckling och hållbar tillväxt

Region Halland har med folkvalda politiker det regionala utvecklingsuppdraget att samordna, koordinera och leda processer som bidrar till en hållbar regional tillväxt och samhällsutveckling. I Halland görs detta på övergripande nivå genom den regionala utvecklingsstrategin (RUS) som pekar ut den långsiktiga samhällsutvecklingen som krävs för att vi ska närma oss visionen om ”Halland – bästa livsplatsen”.

Hallands strategi för hållbar tillväxt, Hallands kulturstrategi och kulturplan samt Hälso- och sjukvårdsstrategi ringar in områden som Halland behöver utveckla för att gå mot ”Halland – bästa livsplatsen”. Den första gör det med hjälp av hållbar tillväxt och den tas fram i enlighet med förordningen om regionalt tillväxtarbete, och har RUS som övergripande riktning och vägledning för hållbar utveckling.

Tillväxtstrategin ska gälla fram till 2028 med möjlighet att kontinuerligt komplettera utefter regional, nationell och internationell utveckling. Där RUS sätter den långsiktiga riktningen, kan Hallands strategi för hållbar tillväxt på ett mer konkret och följsamt sätt stå för genomförandet och staka ut vägen på kortare sikt. På så sätt har Halland en långsiktig riktning och vision, och samtidigt en anpassningsbar väg fram till visionen.

Strategiska områden och prioriteringar

I kommande avsnitt presenteras de strategiska områden med tillhörande prioriteringar för hållbar tillväxt. Varje område har ett mål, som uttrycks i prioriteringar med tillhörande delmål. Områdena och prioriteringarna syftar till att bidra till de halländska styrkorna och möta de utmaningar som lyfts i RUS.

Strategiskt område: Attraktiva och hållbara livsmiljöer

Strategins mål Hållbar tillväxt byggd på konkurrenskraft, grön omställning samt ett attraktivt och inkluderande samhälle	
Strategiskt område Attraktiva och hållbara livsmiljöer	
Mål strategiskt område En hållbar och attraktiv region mitt i ett växande sydvästsverige	
Prioriteringar Fortsätta utveckla Halland som funktionell och tillgänglig region	Delmål God tillgänglighet till arbete, studier och samhällsservice, digitalt såväl som fysiskt
Ett samhällsbygge som möjliggör attraktiva livsmiljöer	God tillgång till boende, kollektivtrafik, kultur och service
Öka takten mot minsta möjliga klimatpåverkan	Hallands klimatavtryck ska minska
Stärka utvecklingen mot en grön omställning	Hållbar energiförsörjning och ett hållbart resursutnyttjande
Vidareutveckla former för samplanering i samhällsplaneringen	

Halland ska kännetecknas av närhet till arbetsmarknader, natur- och boendemiljöer och annat som bidrar till regionens attraktivitet och skapar möjligheter att utveckla hela Halland. De attraktiva boendemiljöerna bygger på en integrerad samhällsutveckling där alla delar måste samverka. Det halländska läget med tillhörande boendemiljöer skapar förutsättningar för företag att etablera sig, attrahera kompetens och växa. Gestaltningen av offentliga rum, byggnader och platser samt kultur- och naturvärden bidrar stort till människors livskvalitet, hälsa och känsla av delaktighet samt påverkar samhällsutvecklingen. Kultur är en bidragande kraft för kreativitet, attraktivitet, delaktighet och samhällsutveckling i Halland, och kulturaktiviteter skapar naturliga mötesplatser för många människor.

Den regionala utvecklingen ska bidra till en hållbar tillväxt som bygger på konkurrenskraft, grön omställning samt ett attraktivt och inkluderande samhälle.

För att den halländska utvecklingen ska vara hållbar måste det regionala utvecklingsarbetet bland annat genomsyras av ett aktivt strategiskt klimat- och miljöarbete. Genom hållbar klimatsmart samhällsplanering och markanvändning, utveckling av transporter och transportsystem samt den tekniska infrastrukturen skapas möjligheter att arbeta med utsläppsminskning, ökad koldioxidbindning och andra viktiga gröna utvecklingsfrågor. Med Hallands stora transport- och godsvolymer är det av stor vikt att minska utsläppen från både person- och godstransporter för att bidra till ett hållbart samhällsbygge.

Prioriteringar:

- Fortsätta utveckla Halland som funktionell och tillgänglig region
- Ett samhällsbygge som möjliggör attraktiva livsmiljöer
- Öka takten mot minsta möjliga klimatpåverkan
- Stärka utvecklingen mot en grön omställning
- Vidareutveckla former för samplanering i samhällsplaneringen

Fortsätta utveckla Halland som funktionell och tillgänglig region

Halland är en del av flera lokala och regionala arbetsmarknadsregioner som växer över tid. Dessa knyts ihop genom ett transportsystem där en utvecklad infrastruktur och kollektivtrafik möter funktionella behov och bidrar till regional utveckling. Utöver att knyta ihop arbetsmarknader som är regionöverskridande är det av betydelse att arbeta för snabba förbindelser med omkringliggande tillväxtmotorer, nationellt som internationellt, samt till Stockholm för att skapa goda förutsättningar för Hallands utveckling. I ett Sydvästsverige som kännetecknas av stor rörlighet och en stor efterfrågan på etableringsmöjligheter är även den digitala omställningen bärande för ett delaktigt, modernt och tillgängligt samhällsbygge.

Delmål för prioriteringen:
God tillgänglighet till arbete, studier och samhällsservice, digitalt såväl som fysiskt

Västkustbanan och E6:an är det högst prioriterade stråket, och flaskhalsar utmed hela Västkustbanan behöver byggas bort. Västkustbanan behöver kompletteras av flera stora infrastruktur- och kollektivtrafikstråk som bidrar till att knyta ihop Halland, skapa förutsättningar för arbetsmarknadsförstoring samt ge goda förutsättningar för näringslivets transporter.

Kollektivtrafiken bidrar till ett mer socialt och ekologiskt hållbart transportsystem, där goda möjligheter till arbets- och studiependling skapas. Planering utifrån långsiktiga infrastrukturbehov stärker det regionala näringslivet och förstorade arbetsmarknadsregioner. För att stärka det regionala näringslivet och öka konkurrenskraften är det viktigt att identifiera dagens och framtidens behov av infrastrukturåtgärder för ett hållbart transportsystem för gods- och persontrafik.

För fortsatt god utveckling i Halland, samt för att öka tillgängligheten för invånare, organisationer och företag, behövs en framtidssäker bredbandsinfrastruktur. Bredbandsinfrastrukturen är en förutsättning för ökad attraktivitet, konkurrenskraft och ett mer delaktigt samhälle. Kraft måste ägnas åt hur samhällstjänsterna kan digitaliseras och samtidigt vara tillgängliga för alla för att ytterligare skapa värden i en utbyggd bredbandsstruktur.

Ett samhällsbygge som möjliggör attraktiva livsmiljöer

Ett samhällsbygge med attraktiva livsmiljöer är viktigt för människors hälsa och välbefinnande. Halland ska kännetecknas av attraktiva boendemiljöer där den regionala bostadsmarknaden ska möta både behov och efterfrågan. För att fortsatt skapa goda förutsättningar till utveckling av bostadsförsörjningen behöver det byggas nytt och byggas om så att attraktiva bostäder kan erbjudas i hela regionen. En förutsättning för attraktiva livs- och boendemiljöer är miljövänliga och energieffektiva transportsätt för att nå skolor, arbetsplatser, aktiviteter, friluftsliv och andra viktiga målpunkter.

Delmål för prioriteringen:
God tillgång till boende, kollektivtrafik, kultur och service

Attraktiva boendemiljöer behöver möjliggöras i hela Halland. De ger goda förutsättningar för andra delar av det regionala utvecklingsarbetet, såsom att bidra till näringslivets utveckling. En närmiljö som erbjuder tillgång till kultur ökar attraktionskraften i våra boendemiljöer.

Vår framtida samhällsplanering måste möjliggöra en grön omställning inom bland annat resande och transporter, byggande, konsumtion, livsmedelsproduktion och energiförsörjning. Genom att planera utifrån ett helhetsperspektiv med hållbar mark- och vattenanvändning finns det möjlighet att skapa en välmående miljö med fungerande ekosystem och biologisk mångfald, samtidigt som regional tillväxt möjliggörs. Utmaningar och förutsättningar skiljer sig dock lokalt åt vilket ställer krav på olika typer av insatser och lösningar. Det ska finnas goda möjligheter att bo, leva och verka i hela Halland, men lösningarna för detta kan se olika ut.

Öka takten mot minsta möjliga klimatpåverkan

Genom att planera utifrån ett helhetsperspektiv finns det möjlighet att skapa förutsättningar för minskad klimatpåverkan och regional tillväxt. Samtliga sektorer i samhällsplaneringen, det offentliga, civilsamhället och hela näringslivet, måste vara en del av den gröna omställningen. Den halländska utvecklingen tar hänsyn till både klimatgasutsläpp och upptagande av klimatgaser.

Delmål för prioriteringen:
Hallands klimatavtryck ska minska

Prioritering av ett hållbart bruk av förnybara naturresurser från jord, vatten, vind, sol och skog för att skapa energi, varor och tjänster har stor potential att bidra till en grön omställning och ökad ekologisk hållbarhet genom att både ersätta fossil råvara och vara koldioxidsänka. En halländsk ekonomi som tar hänsyn till miljö och klimat har goda förutsättningar att vara drivkraft för innovation.

Att utveckla Halland utifrån minsta möjliga klimatpåverkan genererar nytta för både den halländska miljön och människors hälsa, vilket bidrar till ett attraktivt Halland. För att utveckla Halland samtidigt som klimatpåverkan ska minskas, behövs förbättrad tillgänglighet till gång-, cykel- och kollektivtrafik samt effektivare och mer samordnade godstransporter. En viktig parameter i det halländska utvecklingsarbetet är att skapa system där förnyelsebara bränslen är en bärande funktion i transportflödena och där de nyttjas på bästa sätt. Genom att utveckla infrastrukturen i Halland och Hallands omland skapas förutsättningar för att underlätta så att resor och transporter kan ske effektivt, fler väljer att resa kollektivt, logistiklösningar förbättras samt att olika trafikslag kan samverka på ett sömlöst sätt.

Halland har mycket goda förutsättningar att bli en resurseffektiv och fossilfri region genom att satsa på produktion av förnybar el, förnybara bränslen, energieffektivisering samt ökad cirkularitet. I Halland värdesätts cirkularitet och systematisk energieffektivisering som kan minska utsläppen. Nationellt sett är Halland en viktig elleverantör och har mycket goda förutsättningar för att fortsätta leverera förnybar el. För att säkerställa att hallänningen kan ta del av detta är det viktigt med fortsatt utveckling av elnätet i form av kapacitet, smarta elnät och mikroproducenter tillsammans med storskalig elproduktion.

Stärka utvecklingen mot en grön omställning

Mark- och vattenanvändningen är central för halländsk utveckling. Den halländska attraktiviteten är beroende av ett landskap där skogar, hav, kuster, sjöar och vattendrag är friska. Därför är det av stor vikt att det finns en helhetssyn mellan aktörer och sektorer för att utveckla de halländska naturmiljöerna då de bidrar till den regionala utvecklingen. Alla regionala utvecklingsprocesser behöver horisontellt integrera den halländska miljön utifrån hållbarhetsperspektiven i sitt arbete. En hållbar miljö behöver finnas både i staden och på landsbygden för att säkerställa attraktiva boende- och livsmiljöer samt att den halländska tillväxten är ekologiskt hållbar.

Klimat- och miljöfrågorna sträcker sig över alla administrativa gränser. Det är därför centralt att samverkan sker mellan nationella, regionala, kommunala och lokala aktörer för att utveckla Halland och Hallands omland.

**Delmål för
prioriteringen:**
Hållbar energiför-
sörjning och ett
hållbart
resursutnyttjande

Skogen är en betydande resurs som måste fortsätta utvecklas då den bidrar med flera hållbara värden utifrån näringslivs-, friluft- och rekreationsperspektiv. Skogens resurser kan användas till att tillverka hus, förnyelsebara material, fibermassa och möbler samt bränsle. Träråvaran har stora möjligheter att ersätta fossila material och kemikalier. Det är därför viktigt att fortsätta bruka skogen på ett sätt så att alla tre hållbarhetsdimensionerna beaktas. De halländska skogarna är en strategisk resurs och kan fungera som testmiljö för utbildning, forskning och utveckling.

Ett hållbart jordbruk är förutsättningen för utveckling av den inhemska produktionen av livsmedel. Den halländska livsmedelssektorn betyder mycket för Halland då den bidrar till livskvalitet, hälsa, upplevelser och inte minst arbetstillfällen. I Halland finns en stor och bred råvarusektor med allt från en omfattande jordbruksproduktion till fiske och trädgård. Jordbrukssektorn i stort står inför omfattande utmaningar som ställer stora krav på innovation utifrån framtida behov.

Vatten av tillräcklig kvantitet och god kvalitet är en förutsättning för Hallands attraktivitet, god folkhälsa, livskraftigt jordbruk, hållbar tillväxt i näringslivet samt en biologiskt rik blågrön infrastruktur för rekreation och turism. Men det är också en livsnödvändig resurs som behöver tryggas för en hållbar samhällsutveckling.

Vidareutveckla former för samplanering i samhällsplaneringen

Former för samplanering har varit och är en viktig del för att investeringar och utvecklingsarbete ska få förutsättningar att nå sin fulla potential. I Halland är former för samverkan en central del i många utvecklingsprocesser. Att samplanera infrastruktur, bostadsbyggande, kollektivtrafik, verksamhetsetableringar eller andra delar i samhällsbygget är viktigt för att generera förutsättningar för god samhällsutveckling.

Hållbar tillväxt och utveckling förutsätter en nära samplanering mellan olika aktörer oavsett om de arbetar på internationell, statlig, regional eller lokal nivå. Genom att samtliga nivåer inkluderas i alla delar av en hållbar samhällsplanering skapas bäst förutsättningar för Halland. Att förstärka samplanering i samhällsplaneringen ger goda förutsättningar för en fortsatt god halländsk utveckling. Utgångspunkten för en stärkt attraktivitet på lokal och regional nivå är att de ekonomiska och sociala aspekterna integreras i samhällsplaneringen. Samplaneringen ska bidra till nationell, regional och kommunal nytta.

Strategiskt område: Utbildning, kompetens och jämlik hälsa

Strategins mål

Hållbar tillväxt byggd på konkurrenskraft, grön omställning
samt ett attraktivt och inkluderande samhälle

Strategiskt område Utbildning, kompetens och jämlik hälsa	
Mål strategiskt område En region med hög sysselsättning och jämlik hälsa	
Prioriteringar Skapa goda förutsättningar för att alla elever ska nå sin fulla potential i skolan	Delmål Alla elever ska klara grund- och gymnasieskolan
Tillvarata och utveckla relevant kompetens för att möta arbetsmarknadens behov	Förbättrad matchning i regionen
Stärka förutsättningar för en mer anpassnings- bar, inkluderande och jämställd arbetsmarknad	En mer jämställd och inkluderande arbetsmark- nad
Arbeta aktivt för en god och jämlik hälsa	Förbättrad hälsa i befolkningen och minskade hälsoskillnader

Grundläggande behörighet från grundskolan och slutförd gymnasial utbildning bidrar i hög grad till individers möjlighet till god hälsa och etablering på arbetsmarknaden. Slutförd gymnasial utbildning skapar även förutsättningar för individer att gå vidare till högre studier och på så sätt trygga arbetsmarknadens behov av kompetens. En väl fungerande kompetensförsörjning och kontinuerlig kompetensutveckling ökar möjligheterna att på ett effektivt sätt möta de samhällsutmaningarna vi står för och möjliggör för den omställning på arbetsmarknaden som krävs för att nå en hållbar regional utveckling och ett konkurrenskraftigt näringsliv. Det är av stor vikt att alla som kan arbeta ges möjlighet att arbeta, och att strukturella skillnader i sysselsättning mellan grupper av individer minskar för att klara kompetensförsörjningsbehovet.

Samtidigt som utbildningsnivå och att ha ett arbete i hög utsträckning påverkar individers hälsa fungerar sambandet också omvänt. En god hälsa är centralt för individers möjlighet att utbilda sig, delta på arbetsmarknaden och bidra till samhällets utveckling. För en hållbar regional utveckling är det därför viktigt att skapa samhällliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och minska de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Det är dessutom samhällsekonomiskt lönsamt att arbeta främjande för en god hälsa då det leder till minskade kostnader för samhället för till exempel sjukvård och sociala kostnader, samtidigt som en välmående befolkning i högre grad kan arbeta och bidra till samhället. En hög utbildningsnivå och hög sysselsättning bidrar på så sätt till en jämlik hälsa och ett inkluderande och konkurrenskraftigt samhälle.

Prioriteringar:

- Skapa goda förutsättningar för att alla elever ska nå sin fulla potential i skolan
- Tillvarata och utveckla relevant kompetens för att möta arbetsmarknadens behov
- Stärka förutsättningar för en mer anpassningsbar, inkluderande och jämställd arbetsmarknad
- Arbeta aktivt för en god och jämlik hälsa

Skapa goda förutsättningar för att alla elever ska nå sin fulla potential i skolan

Grundläggande behörighet från grundskolan och slutförd gymnasial utbildning är avgörande för både individens möjlighet att forma sitt liv och för att trygga en god arbetskraftsförsörjning. I ett allt mer komplext samhälle och på en föränderlig arbetsmarknad blir förutom faktakunskap även entreprenöriella förmågor som handlingskraft, att ha tillit till sig själv, kreativitet och förmåga att omsätta idéer till handling allt viktigare.

Delmål för prioriteringen:
Alla elever ska klara grund- och gymnasieskolan

I Halland ska alla elever oavsett kön och andra bakgrundsfaktorer få förutsättningar att fullfölja sina studier genom hela utbildningssystemet, och lämna skolan rustade med de kunskaper och förmågor de behöver för vidare utveckling och etablering på arbetsmarknaden. De elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen i utbildningen ska få det stöd de behöver för att fullfölja sin skolgång. Samtidigt är det av stor vikt att samtliga elever får möjlighet att nå sin fulla potential och stimuleras till vidare studier. Ur ett likvärdighetsperspektiv är det även viktigt att utveckla arbetet så att sociala och geografiska aspekter får allt mindre påverkan på såväl elevers skolresultat som utbildningsval.

Trygghet och skoltrivsel är viktiga skyddsfaktorer både för en god hälsa och för möjligheten att fullfölja skolan. Ett aktivt arbete för ett stödjande, inkluderande och tryggt klimat i skolan gynnar alla elever och utgör en god grund för att minska skolfrånvaro och på sikt även avbrutna studier.

För att klara uppgiften att alla elever ska få möjlighet att nå sin fulla potential i skolan behöver olika samhällsaktörer samarbeta i högre utsträckning. Genom ökat tvärsektoriellt och gränsöverskridande arbete kan betydelsefull kompetens inom olika verksamheter som arbetar nära eleverna bättre tas tillvara. Såväl regionala som lokala aktörer, till exempel näringsliv, idéburen sektor och vårdnadshavare, behöver bidra i arbetet utifrån sina uppdrag och resurser. Gemensamma kunskapsunderlag, utvecklingsområden och målbilder samt utveckling av nya modeller för samverkan skapar förutsättningar för att alla elever ska nå sin fulla potential i skolan.

Tillvarata och utveckla relevant kompetens för att möta arbetsmarknadens behov

Utbildning och kompetens blir allt viktigare faktorer för återväxten på arbetsmarknaden, vilket dessutom ska ses i ljuset av den demografiska utvecklingen där allt färre ska försörja allt fler.

En god kompetensförsörjning och matchning av kompetens är viktiga komponenter för en stark och konkurrenskraftig arbetsmarknad och regional tillväxt. Intresse för och möjligheter till utbildningar eller inriktningar som matchar bristyrken, utbildningsnivå samt kunskap hos arbetsgivare kring strategisk kompetensförsörjning är några viktiga områden som behöver förbättras.

Delmål för prioriteringen:
Förbättrad matchning i regionen

Eftersom arbetsmarknaden, branscher och yrkesroller är i ständig förändring behöver utbildare, arbetsgivare och samhälle gemensamt identifiera vilken kunskap och kompetens som behövs i arbetslivet. För att matcha arbetsmarknadens ökade krav på mer avancerad och specialiserad kompetens bör individers övergång till högre studier främjas. Insatser behövs också för att öka intresset för kontinuerligt lärande, utbildning, specifika yrken och branscher.

Det behöver finnas goda och flexibla möjligheter till kompetensutveckling och utbildning. Att stimulera individer till kompetensutveckling, komplettering av studier, yrkesstudier eller studier på en högre nivå är därför angeläget.

Genom att tillämpa digitala lösningar kan kompetensutveckling och utbildning genomföras på nya sätt och möjliggöras för fler. En grundläggande digital kompetens är en förutsättning för att till fullo kunna ta del av de insatser som erbjuds.

Det är avgörande att arbetsgivare arbetar för att behålla och utveckla sin personal. Halland behöver förstärka arbetet med strategisk kompetensförsörjning med insatser utformade så att framtiden kan mötas med relevant kompetens i relation till förändringar i omvärlden samt arbetsgivarens mål och visioner.

Befintlig kompetens kan synliggöras och tillvaratas genom exempelvis utbildnings- och branschvalidering. Det är även viktigt att arbetsgivare har en viss beredskap för att hantera de naturliga och oväntade svängningar som sker på arbetsmarknaden eftersom det påverkar tillgång och behov av kompetens.

För fortsatt tillväxt och utveckling är det centralt att individer, utbildare och arbetsgivare såväl som företagsfrämjande aktörer har förmågan att utveckla och ställa om för att kunna möta framtiden med relevant kompetens. En god tillgång till kompetensutveckling, bildning, olika utbildningsformer och inriktningar med både bredd och spets är avgörande för att möta både befintligt och framtida behov av kompetens i Halland.

Stärka förutsättningar för en mer anpassningsbar, inkluderande och jämställd arbetsmarknad

För en stark och inkluderande arbetsmarknad i Halland behövs en mångfald av individer och kompetenser. En ökad delaktighet i samhälls- och arbetslivet är centralt för en framtidssäkrad kompetensförsörjning och regional tillväxt. Tillvaratagande av befintlig kompetens är viktigt för att förbättra individers etablering på arbetsmarknaden i Halland. Könsegregerade utbildnings- och yrkesval samt attityder och kultur på arbetsplatser är andra områden som är viktiga att arbeta med.

**Delmål för
prioriteringen:**
En mer
jämställd och
inkluderande
arbetsmarknad

Digitalisering kan vara en möjlighet för att göra studier och arbete tillgängliga för fler. En allt mer digitaliserad arbetsmarknad innebär mer flexibla sätt att utföra arbetet på, vilket kan skapa nya möjligheter för olika anpassningar.

Kvinnor och män arbetar till stor del i olika yrken och sektorer, samt på olika hierarkiska nivåer i organisationer. Män arbetar i högre grad inom industri-, transport- och byggsektorn. Kvinnor arbetar i högre utsträckning inom välfärdssektorn som vård, omsorg och utbildning samt i yrken som kräver en högre formell utbildning. För att påverka dessa skillnader behöver vägledning till studier och yrken tydligare präglas av ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv.

Genom att arbeta med normer, värderingar samt kommunikation kan arbetsgivare visa de möjligheter som finns för individer att delta i arbetslivet oavsett kunskap, kön, bakgrund och funktionsvariationer och på så sätt attrahera och inkludera en bredare arbetskraft.

Att unga personer tidigt får goda kontakter med arbetslivet är viktigt för att underlätta övergången från studier till arbete, och för att skapa goda förutsättningar till en god etablering på arbetsmarknaden. Det kan till exempel handla om att unga individer erbjuds studiebesök, praktisk arbetslivsorientering, arbetsplatsförlagt lärande eller deltidsarbete. Vissa branscher har visat sig särskilt avgörande för ungas etablering. Arbetsgivare och branscher behöver hjälpa unga att skapa sig en arbetslivserfarenhet.

För att stödja individer och minska sårbarheten hos grupper, som av olika anledningar hamnat utanför arbetsmarknaden en längre tid, behöver aktörer såsom kommunala verksamheter och myndigheter kraftsamla för att arbeta samordnat och parallellt. Det är angeläget för att främja inkludering, välbefinnande och möjlighet till egen försörjning och för att minska bidragsberoende. För att stödja individer att närma sig en stabil etablering på arbetsmarknaden kan arbetsgivare underlätta genom att erbjuda praktik och arbetsträning.

Kompetens som finns hos individer kan synliggöras genom validering. På så sätt kan tillgänglig kompetens nyttjas, behov av ny kompetens identifieras och eventuellt behov av utbildning förkortas. Validering av befintlig kompetens kan även bidra till ökad anställningsbarhet och rörlighet på arbetsmarknaden.

Arbeta aktivt för en god och jämlik hälsa

Att arbeta aktivt för en god och jämlik hälsa är viktigt för att skapa goda möjligheter för individer att utbilda sig, delta på arbetsmarknaden och bidra till samhällets utveckling i övrigt. En god och jämlik hälsa i befolkningen förutsätter att halländska aktörer i offentlig sektor såväl som näringsliv, akademi och idéburen sektor behöver ges bättre möjlighet att ta ett gemensamt ansvar för frågan. Fler arenor för nätverksbyggande och erfarenhetsutbyte mellan aktörer behövs för att nya insatser och arbetssätt med syfte att främja hälsa ska utvecklas. Gemensamma kunskapsunderlag och att gemensamt identifiera viljeinriktningar kan leda till förflyttning i frågorna.

**Delmål för
prioriteringen:**
Förbättrad hälsa
bland
befolkningen
och minskade
hälsoskillnader

Hälsan behöver särskilt förbättras för de grupper som är socialt och ekonomiskt mest utsatta och som därmed löper störst risk att drabbas av ohälsa och för tidig död. För att uppnå det behöver insatser riktas till och anpassas efter de grupper som är mest sårbara. I ett långsiktigt perspektiv är det även viktigt att förebygga social och ekonomisk utsatthet, vilket görs mest effektivt genom att arbeta med att främja goda och likvärdiga uppväxtvillkor från tidig ålder. Ett ökat utbud av generellt stöd till alla barn och familjer behöver kompletteras med riktade insatser till familjer med större behov. En större tillgång till tidiga och samordnade insatser, där barnets behov sätts i centrum och är delaktigt i processen, ökar möjligheten att ge varje barn en god start i livet.

Det är angeläget att motverka utvecklingen av den ökande psykiska ohälsan. Genom mer samverkan mellan regionala och lokala aktörer kan de insatser som genomförs få ökad effekt. Insatser behöver även utvärderas i högre grad avseende effekt och mål, men även i syfte att stärka samverkan och samarbete över organisationsgränser.

Strategiskt område: Förnyelseförmåga och konkurrenskraft

Strategins mål

Hållbar tillväxt byggd på konkurrenskraft, grön omställning
samt ett attraktivt och inkluderande samhälle

Strategiskt område Förnyelseförmåga och konkurrenskraft	
Mål strategiskt område En region med internationell konkurrenskraft och hållbar tillväxt	
Prioriteringar Stimulera entreprenörskap och stödja företag i uppstartsfasen	Delmål Fler nya företag och ökad överlevnadsgrad
Främja den tekniska utvecklingen och digitala omställningen i det halländska näringslivet	Fler kunskapsintensiva företag och jobb i regionen
Främja internationalisering bland företagen	Fler exportföretag och ökade exportintäkter till regionen
Stimulera och attrahera offentliga och privata in- vesteringar i forskning och utveckling	Ökade investeringar i FoU bland regionens aktörer
Stärka företagens innovationskapacitet	Fler innovativa företag i regionen
Positionera Halland för att attrahera besökare, kompetenser, företag och investeringar	Regionen ska attrahera fler etableringar, besö- kare och kompetenser
Stimulera till hållbar omställning av det halländska näringslivet	Fler företag ska bedriva ett aktivt mångfalds-, klimat- och miljöarbete

För att uppnå långsiktig regional utveckling och tillväxt behövs goda förutsättningar för entreprenörskap och innovation, som i sin tur genererar arbetstillfällen för människor. Innovationer och goda idéer skapas av uppfinnare, forskare eller visionärer, men de identifieras och realiseras av entreprenöriellt tänkande hos individer. På så sätt är entreprenörskap och innovation tätt sammanlänkade, och det är logiskt att satsa på båda för att lägga grunden till ett aktivt och livskraftigt näringsliv.

Goda förutsättningar för entreprenörskap och innovation innebär bland annat kapacitet att attrahera humankapital och finansiellt kapital, samt anamma ny teknologi och nya arbetssätt. Globaliseringen innebär att också det lokala näringslivet är starkt konkurrensutsatt, och den snabba tekniska utvecklingen och ökade krav på hållbara tjänster och produkter gör att omställningsförmåga och förnyelse är viktiga framgångsfaktorer. Det finns goda förutsättningar för att både stärka den halländska konkurrenskraften och att göra det utifrån hållbarhetens tre dimensioner.

Prioriteringar

- Stimulera entreprenörskap och stödja företag i uppstartsfasen
- Främja den tekniska utvecklingen och digitala omställningen i det halländska näringslivet
- Främja internationalisering bland företagen
- Stimulera och attrahera offentliga och privata investeringar i forskning och utveckling
- Främja företagens innovationskapacitet
- Positionera Halland för att attrahera besökare, kompetenser, företag och investeringar
- Stimulera till hållbar omställning av det halländska näringslivet

Stimulera entreprenörskap och stödja företag i uppstartsfasen

Ett ökat företagande är nödvändigt för tillväxten och en långsiktigt god utveckling av välfärden. Med entreprenörskap och att vara entreprenöriell avses en dynamisk och social process, där en eller flera människor identifierar möjligheter och omvandlar kunskap till innovationer som det finns ett behov av. I Halland startar många människor företag, vilket är och fortsatt kommer att vara en framgångsfaktor. Men Halland behöver kompletteras med fler innovativa och tillväxtorienterade företag, som kan bidra med lösningar på samhällsutmaningar samt ser möjligheter i att utveckla hållbara produkter och tjänster.

Delmål för prioriteringen:
Fler nya företag och ökad överlevnadsgrad

Företagen startas utifrån olika drivkrafter. Kreativa och kulturella näringar, sociala företag och så kallade "born globals" som exporterar direkt är exempel på dessa. För att stärka nyföretagandet och för att fler människor ska se entreprenörskap som ett alternativ behöver det företagsfrämjande systemet fortsätta utvecklas och bättre möta de olika drivkrafterna bakom företagandet. Entreprenörskap behöver också vara en del av ungas utbildning och sedan ett alternativ genom hela livet.

Det är människor med olika bakgrund, förutsättningar och potential som vågar ta steget att starta företag, varför det är viktigt att det finns tillgång till nätverk och mötesplatser där olika tankar och idéer kan mötas. Här kan kännedom om och tillgång till inkubatorer och acceleratorer ha positiv inverkan. Kommunikationen kring dessa samt övriga företagsfrämjande insatser behöver reflektera en mångfald av människor för att på sikt påverka vilka som startar och driver företag.

Främja den tekniska utvecklingen och digitala omställningen i det halländska näringslivet

Omställning och förnyelse är en nyckel till ett livskraftigt och konkurrenskraftigt näringsliv. Teknisk utveckling driver på behovet av omställning mot nya och innovativa affärsmodeller, produktionsmetoder och höjd kompetens. Ny teknologi kan underlätta utvecklingen av cirkulära produkter och tjänster med låg resursanvändning och klimatpåverkan.

**Delmål för
prioriteringen:**
Fler kunskaps-
intensiva
företag och jobb
i regionen

Det halländska näringslivet måste vara med i utvecklingen, och det företagsfrämjande systemet behöver kunna möta en mångfald av behov och inspirera till förnyelse och omställning. Det finns också behov av att stärka infrastrukturen så att det diversifierade näringslivet på ett enkelt sätt kan få tillgång till kunskap om hur omställning och förnyelse kan skapas i företagen.

Ökad kunskap i företagen om teknisk utveckling i form av exempelvis automatisering, intelligenta system och datadriven innovation är viktig. Hallands småskaliga näringsliv behöver stimuleras till kunskapsutbyte och lärandeprocesser mellan människor, företag och branscher. Utvecklingen påverkar också sätt organisera sig och leda, samt kan möjliggöra nya samarbeten, vilket i sin tur kräver nya kunskaper och färdigheter.

Behovet av kontinuerlig kompetensutveckling ökar allteftersom näringslivet tar utvecklingskliv, där marknaden också kan behöva kompletteras med efterfrågade kompetenser. Utbildningssystemet behöver möta upp utifrån definierade behov. Parallellt skapar utvecklingen intressanta arbetsmöjligheter för fler människor, ett aktivt näringsliv med stor potential för socialt och ekonomiskt hållbar tillväxt, och ger möjligheter för attraktiva arbetsgivare som lockar till sig och utvecklar relevant kompetens.

Främja internationalisering bland företagen

Att exportera varor till marknader utanför Sverige är viktigt för att komplettera den egna närmarknaden och främja tillväxtskapande investeringar i regionen. Globalisering innebär att konkurrensen för halländska företag ökar både från nationellt och internationellt håll, samtidigt som den ger goda möjligheter till internationalisering i form av ökad handel och starkare band med omvärlden. Företags internationalisering kan innebära export, import, samverkan internationellt eller verksamhet utomlands.

**Delmål för
prioriteringen:**
Fler export-
företag och ökade
exportintäkter till
regionen

Internationalisering kan vara en betydelsefull katalysator för ett företags utveckling av produkter, tjänster och medarbetare.

Den är därför viktig för att företag i Halland ska behålla sin konkurrenskraft, fortsatt skapa arbetstillfällen och bli attraktiva arbetsgivare som kan knyta till sig nya kompetenser.

EU:s inre marknad kan vara ett lättillgängligt första steg för företag, men största delen av världens tillväxt förväntas ske på tillväxtmarknader utanför EU. Samtidigt ökar efterfrågan globalt på innovativa och hållbara produkter och tjänster. Halländska företags förmåga att utveckla dessa kommer att vara en central förutsättning för fortsatt konkurrenskraft. Människors arbetsvillkor är viktiga att beakta i det egna företaget, men det är lika avgörande att säkerställa att arbetstagares rättigheter i hela produktionskedjan tillgodoses.

Givet den småskaliga näringslivsstrukturen i Halland behöver det finnas tillgång till utbildning och kunskap, finansiering, inspiration, rådgivning och erfarenhetsutbyten, där tillväxtmarknader och nya behov och ny efterfrågan är särskilt intressanta utvecklingsmöjligheter.

Stimulera och attrahera offentliga och privata investeringar i forskning och utveckling

Investeringar i forskning och utveckling har en stark koppling till ökad konkurrenskraft och innovationsgrad. Denna typ av investering i kombination med riskvilligt kapital i ett tidigt skede är en förutsättning för att företag ska kunna ta nästa steg. Ägarkapital, lån, bidrag och forskningsanslag behöver öka och tillgängliggöras fler, och det är extra viktigt att medlen fördelas jämnt och jämställt.

Externt kapital ska i första hand tillgodoses av den privata marknaden, men det är viktigt att goda affärsidéer har möjlighet att förverkligas, varför det finns skäl till marknadskompletterande offentliga finansieringsinsatser. Det kan handla om företags tidiga utvecklingsskeden eller innovativa företag som utvecklar produkter med långa ledtider för kommersialisering.

För att möta samhällsutmaningar behöver den offentliga sektorn också vara innovativ och utveckla nya lösningar tillsammans med akademi och näringsliv. Offentligt medskapande och medfinansiering utgör bra förutsättningar för innovation, där både näringsliv och invånare är vinnare. Regionala medel behöver växlas upp med nationella och internationella forsknings- och utvecklingsmedel, och därför är det viktigt att Halland visar de styrkor och möjligheter som finns här.

**Delmål för
prioriteringen:**
Ökade
investeringar i
FoU bland
regionens aktörer

Stärka företagens innovationskapacitet

Innovationer i Halland sker ofta stegvis tillsammans med kunder, till skillnad från den mer radikala innovationen som kan leda till betydelsefulla förändringar som ligger i kärnan av begreppet (se definition nedan). Det halländska innovationssystemet består av många kompetenta aktörer som är duktiga på att leda företagen i rätt riktning, men för att skapa förutsättningar för mer radikala innovationer behövs en infrastruktur med såväl kapacitet som förmåga att leda den utvecklingen.

**Delmål för
prioriteringen:**
Fler innovativa
företag i
regionen

Med innovation avses de betydelsefulla förändringar som transformerar samhället och samhällsekonomin. Innovation ändrar, effektiviserar och påverkar befintliga ekonomiska, miljömässiga och sociala villkor och driver på strukturomvandling och samhällsutveckling. För att möta de omställningsbehov som finns är det viktigt att anlägga ett brett perspektiv på innovation och inkludera flera delar av samhället. Det är angeläget att stärka såväl individers som företags, organisationers och den offentliga sektorns innovationsförmåga och kapacitet.

En god innovationskapacitet är en förutsättning för att kunna konkurrera på en global marknad och i en kontext där förändringstakten går allt snabbare. Nya krav på hållbara tjänster och produkter samt en tilltagande teknikutveckling ökar trycket på ständig förnyelse och förbättring. Det är hos människor en idé uppkommer, och processen till en innovation inkluderar en mångfald av människor. Därför behövs samverkan och kontaktytor mellan olika företag och branscher, FoU-miljöer, sociala entreprenörer, akademi och forskning, idéburen sektor och offentliga aktörer. På så sätt kan ny kompetens, kreativitet och innovationsförmåga utvecklas.

Smart specialisering är ytterligare ett verktyg för att öka innovationskapacitet, men då inom specifika områden. Alla medlemsstater i EU ska ta fram en *Smart specialiseringsstrategi* för att styra användningen av EU:s regionalfondsmedel för forskning och innovation. Syftet är att förstärka regioners konkurrenskraft genom att identifiera och prioritera områden med potential för tillväxt. Dessa områden positionerar även Halland för att attrahera företag, nyckelkompetenser och investeringar till regionen och skapar arbetstillfällen för högutbildad kompetens. En satsning på smart specialisering kan innebära ökad synlighet för Hallands styrkor. Det kräver en infrastruktur för innovationsstöd, kommunikation och kunskapsöverföring inom de utpekade områdena för att säkerställa att strategin ger förväntade effekter i Halland. Processen för att ta fram Hallands områden för smart specialisering, samt en mer utförlig beskrivning av områdena, återfinns i *Smart specialisering Halland*. Nedan följer en beskrivning av de områden som inkluderas i Smart specialisering Halland.

Smart specialisering: Forskning och Innovation för framtidens vård och hälsa

Tack vare medicinska genombrott och större välbefinnande lever vi allt längre. Det innebär också att fler lever med kroniska sjukdomar och med multisjukdom, vilket ökar behovet av kvalificerad vård och omsorg.

Vården kan också göras allt mer individuellt anpassad. För att möta ett ökat vårdbehov, samtidigt som antalet medarbetare i sjukvården inte kan öka i samma takt, krävs innovationer.

I Halland har området hälsoinnovation utvecklats under många år. På initiativ av näringslivet har en stark innovationsarena byggts upp där akademi, de halländska kommunerna, Region Halland, det privata näringslivet och civilsamhället möts och skapar innovationer tillsammans. Det finns därför en god grund till att vidareutveckla denna arena inom Smart specialisering.

Tillgång till hälsodata har möjliggjort nya tekniska lösningar, och drivit fram nya affärsmodeller och sätt att arbeta, så kallad informationsdriven vård. I Halland finns unik kompetens och förmåga att strukturera och tolka sådan data och använda den för såväl verksamhetsutveckling som forskning och innovation. Men det kommer också behöva utvecklas ny och befintlig kompetens inom detta område.

Det behövs tydliga satsningar på att vidareutveckla det ekosystem av aktörer som krävs för att kunna dra nytta av den kunskap som redan upparbetats i regionen inom området informationsdriven vård. Det behövs insatser som mobiliserar befintliga företag i regionen och främjar nyföretagande, samt investeringar.

Smart specialisering: Forskning och innovation för hållbara samhällen

Befolkningsökning i kombination med oförändrade konsumtionsmönster skulle innebära en ohållbar situation för världen och Halland. Det krävs nya lösningar för att hela samhället ska utvecklas på ett smart och hållbart sätt.

Halland behöver minska sitt klimatavtryck, och näringslivet har möjlighet att innovera och erbjuda nya lösningar som bidrar till mer hållbara lösningar för halländingen, men även för hela mänskligheten. Innovationer för hållbara samhällen behöver systemlösningar där offentlig sektor och näringsliv samverkar med akademi och civilsamhälle. I Halland finns extra goda förutsättningar att innovera för hållbara samhällen inom tre områden – livsmedel, material och mobilitet.

Nya krav ställs längs hela **livsmedelskedjan** för att göra den mer hållbar och effektiv och bidra till en bättre hälsa. Innovativa samarbeten inom och med andra branscher och aktörer kommer att bli allt mer betydelsefulla. Exempelvis kan livsmedelsföretagen kopplas samman med den framväxande tech-sektorn för att ta tillvara den stora utvecklingspotential som växer fram inom food tech-området. Food tech inbegriper att med innovation, data och digital teknik förändra och förbättra produktion, distribution och konsumtion av mat. Halland har en lång tradition av livsmedelsproduktion, samtidigt som marknaden kompletteras med nya innovativa företag, produktionsmetoder, produkter och tjänster.

Relevant forskning, innovationsmiljöer och andra innovationsfrämjande insatser är viktiga för att underlätta för företagen att växla upp och ta nästa steg, men också för att stimulera helt nya företagsetableringar.

Hållbara material är en viktig komponent för att bygga smarta samhällen. En av utmaningarna med den gröna omställningen är att utveckla innovativa och hållbara material med låg klimatpåverkan, för att på så sätt fasa ut fossilbaserade material. Det medför behov inom materialutveckling och förädling av förnybara råvaror från jord, skog och vatten och att samtliga materialslag införlivas i cirkulära flöden. I Halland finns en utvecklad skogs- och träindustri och flera industrier som producerar och förädlar material av olika slag. Dessutom finns det en industri som fokuserar på innovativ återvinning. Potentialen i att utveckla nya hållbara material är därmed mycket hög i Halland.

Ökade kunskaper om material och cirkularitet är viktiga redan tidigt i produktutvecklingsfasen. På så sätt kan man förlänga produktens livslängd, möjliggöra industriell symbios där ett företags avfall kan bli ett annat företags resurs, samt påverka valet av affärsmodell. Det behövs mötesplatser för tvärvetenskapligt lärande – som också kan fungera som en katalysator för samverkan – samt tillgång till akademi och forskning för att nå längre inom detta område.

Transporter av människor och gods står för stora koldioxidutsläpp, och **innovativ mobilitet** krävs för att minska utsläppen. Det kommer att krävas innovativ teknik, förändrade vanor, policyutveckling och nya affärsmodeller för att möjliggöra en minskning. Mobilitet inkluderar allt ifrån cykling, kollektivtrafik och mobilitetstjänster, till självkörande elfordon för gods- och persontransporter. Ökad tillgång till data, i kombination med nya möjligheter att processa information, skapar nya förutsättningar för energieffektivisering och bättre resursutnyttjande. Innovativ mobilitet kan, oavsett livsplats, även öka tillgängligheten till arbete, kultur, studier och samhällsservice som är viktiga för en god livskvalitet.

Halland är en tillväxtregion där nya stadsdelar och industriområden kontinuerligt växer fram, samtidigt som det finns tillgång till vägnät, järnväg, sjövägar och flyg. Offentlig och privat sektor behöver ställa högre krav på innovativa lösningar inom mobilitet, agera testbäddar och piloter, samt samverka med akademi och forskning för att främja utvecklingen av hållbara gods- och persontransporter.

Smart specialisering: Forskning och innovation för intelligenta system

Utvecklingen mot allt fler uppkopplade enheter, Internet of Things (IoT) har pågått länge och skapar nya förutsättningar för analys och styrning, men IoT skapar också förutsättningar för nya tjänstebaserade affärsmodeller. Utvecklingen påverkar alla branscher men är avgörande för samtliga områden för smart specialisering i Halland. Med fler uppkopplade enheter och smarta sensorer skapas mängder av data som kan användas för maskininlärning och utveckling av nya digitala lösningar, det som kallas datadriven innovation.

I Halland finns en stor potential inom området intelligenta system. Här finns många innovativa företag i hela ledet, alltifrån elektronikutvecklingsföretag till mjukvaruutvecklare och företag specialiserade på AI/maskininlärning.

Även Högskolan i Halmstad har en lång tradition av forskning och utveckling inom området och samverkar i ett kluster av innovationsdrivna teknikföretag. I Halland finns också offentliga verksamheter som agerar testbäddar för innovativa lösningar inom området smarta städer och samhällen.

För att ytterligare stärka området krävs fler testbäddar, ett bättre koordinerat stöd för att söka extern finansiering och utvecklade plattformar för samarbete mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor. Tillgång till öppen data är också avgörande för den datadrivna innovationen.

Smart specialisering: Innovativ affärsutveckling

Hallands näringsliv behöver kompletteras med fler innovativa och tillväxtorienterade företag för att säkra fortsatt regional utveckling. Innovativ affärsutveckling, som i större utsträckning tar vara på hur teknik och krav på alla dimensioner av hållbarhet nyttjas, är grunden till att skapa såväl nya företag som en omställning av det befintliga näringslivet.

Affärsmodells-innovation handlar om att skapa värde, för företag, kunder och samhället. Att sälja sin vara som en tjänst istället för produkt är ett exempel på att skapa en mer hållbar affärsmodell, där samtliga tre dimensioner kan påverkas. Innovativa affärsmodeller utgör inte bara en möjlighet till att stärka konkurrenskraften inom alla områden för smart specialisering i Halland. Genom att arbeta med innovativa angreppssätt sektorsövergripande i branscher som besöksnäring, tillverkning, handel och andra basnäringar kan grunden också läggas för ökad innovation och spets i alla branscher som vågar utmana invanda mönster.

Genom att underlätta korskopplingar, rätt verktyg och coachning kan det regionala stödsystemet hjälpa företagen att anpassa sina affärsmodeller till såväl marknadens behov som nya krav på hållbarhet. På så sätt kan innovationskapaciteten öka runt om i det breda halländska näringslivet.

Positionera Halland för att attrahera besökare, kompetenser, företag och investeringar

Likaväl som att globalisering och internationalisering innebär möjligheter för företag och individer i Halland, så innebär de att konkurrensen om besökare, kompetens och kapital ökar. Det har blivit ännu viktigare att vara medveten om sina konkurrensfördelar samt att ha kapacitet att nå ut med dem på rätt sätt.

Besöksnäringen och investeringsfrämjandet är två viktiga områden att satsa på för att förstärka bilden av Halland.

Delmål för prioriteringen:
Regionen ska attrahera fler etableringar, besökare och kompetenser

Här finns kapacitet och förutsättningar för att kommunicera kraftfullt och visa på Hallands styrkor och möjligheter. Med gemensamt arbete skulle Halland kunna bli en tydlig utmanare vid företagsetableringar i egenskap av växande region med starka funktionella kopplingar till storstadsregioner. Den goda livsplatsen utgör ytterligare goda argument, där besöksnäringen är grunden för en positiv destinationsutveckling som skapar ökad attraktivitet för både besökare och invånare.

Hallands spetsutveckling finns inom områdena för smart specialisering, där näringsliv, akademi och forskning och den offentliga sektorn finns representerade. I närtid är informationsdriven vård ett av de områden där Halland har en position av internationell kaliber som går att dra nytta av. Den kan positionera Halland i framkant i en utmaning som stora delar av världen har gemensam.

Områdena för smart specialisering utgör spännande möjligheter för företagsetableringar och investeringar, men de behöver kombineras med tillgång till god infrastruktur samt lämplig mark och lokaler, och fortsatt utveckling av en attraktiv livsplats för människor.

Att arbeta med en stark platsmarknadsföring, där både livsmiljö och intressant utveckling i näringslivet används som innehåll, bidrar till att öka antalet högkvalificerade tjänster i Halland som kan utgöra intressanta arbetsmöjligheter för människor i och utanför Halland.

Stimulera till hållbar omställning av det halländska näringslivet

För att bidra till en hållbar tillväxt behöver näringslivet i regionen öka takten på den gröna omställningen samt stärka den ekonomiska och sociala hållbarheten.

Det ställs idag allt högre krav på effektivare resursanvändning, mindre miljöpåverkan såväl som en ökad social och ekonomisk hållbarhet. För att stärka sin konkurrenskraft behöver det halländska näringslivet hänga med i omställningen, och kunskapen om detta är viktig för alla som jobbar i och driver ett företag.

**Delmål för
prioriteringen:**
Fler företag ska
bedriva ett aktivt
mångfalds-,
miljö- och
klimatarbete

En grön omställning handlar inte endast om att främja tillväxten inom företag som arbetar med miljöteknik eller verkar inom ”gröna näringar”, utan om att ställa om produktionen inom samtliga branscher. Omställningen från linjär till cirkulär ekonomi och kunskapen om detta kommer att få betydande effekter. Elektrifiering och energieffektivisering är andra viktiga delar i en grön omställning. Omställningen bidrar även till behov av nya kompetenser i företagen och skapar på så sätt nya arbetstillfällen.

Mångfald och jämställdhet är viktiga framgångsfaktorer som leder till attraktiva arbetsplatser och påverkar omsättning och lönsamhet positivt. För att näringslivet ska bli jämlikt behöver fler kvinnor vara en del av ledning och styrelser.

En annan väsentlig aspekt är generationsskiften i företag, där företagen annars riskerar att försvinna istället för att fortsatt förädlas. Rådgivning och långsiktig planering är förutsättningar för lyckosamma skiften.

Inom alla delar av den hållbara omställningen är det viktigt att företag får tillgång till strategisk kompetens externt eller utvecklar kompetensen internt. Det finns behov av insatser som stimulerar kunskapsutbyte och lärandeprocesser mellan människor, företag och branscher. Det är också viktigt att se till hur utvecklingen påverkar sätt att leda och organisera sig samt möjliggör nya samarbeten.

Strategins uppföljning

Den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet ska följa utvecklingen i länet och analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet i länet[...] Arbetet med analyser, uppföljning och utvärdering ska ske löpande, systematiskt och långsiktigt¹.

Hallands strategi för hållbar tillväxt är utgångspunkten för det analys- och uppföljningsarbete Region Halland bedriver när det gäller länets utveckling. Under framtagningen av strategin har dess uppföljningsbarhet beaktats för att vi ska kunna följa arbetet och utvecklingen löpande, systematiskt och långsiktigt. Målet med analys- och uppföljningsarbetet är att öka kunskaperna om länets utveckling och organisationens bidrag till den och därigenom skapa en grund för lärande och policyutveckling. Då regional utveckling är ett komplext område som omfattar många olika aktörer och samhällsfrågor är analys- och uppföljningsarbetet även en viktig del för att skapa en samsyn mellan de aktörer som samverkar för att genomföra tillväxtstrategin. Ett effektivt flernivåsamarbete förutsätter att det finns en gemensam bild av utvecklingsförutsättningarna i länet.

Hallands strategi för hållbar tillväxt kommer att följas upp årligen och ta sin utgångspunkt i de mål som finns i strategin. Respektive delmål och strategiskt mål i strategin har mätbara indikatorer kopplade till sig och syftet med dem är att signalera om länets utveckling går i en önskvärd riktning. Under uppföljningsarbetet kommer de särskilda förutsättningarna för länets olika delar och samhällsgrupper att lyftas fram – ett genomsnitt ger sällan en rättvisande bild när det handlar om komplexa samhällsfrågor. Hållbarhetsperspektiv kommer vidare att användas vid uppföljningen av respektive område. Konkret innebär detta att målutvecklingen kommer att analyseras utifrån en ekonomisk, social och ekologisk dimension och tar hänsyn till synergierna mellan dem.

För att komplettera uppföljningen av målen i Hallands strategi för hållbar tillväxt kommer ett antal fördjupande studier att genomföras årligen. Syftet med dem är att, i samråd med de regionala utvecklingsaktörerna, fördjupa kunskaperna om de olika förutsättningar som finns för att nå de olika målen i strategin.

En effektlogik har använts som grund för analys- och uppföljningsarbetet med strategin, samt för framtagningen av strategins prioriteringar, mål och indikatorer. Syftet med metoden, som exemplifieras i modellen nedan, är att synliggöra hur strategins insatser ska leda till de uppsatta målen på kort (delmål) och lång (mål för strategiskt område) sikt.

¹ Förordning om regionalt tillväxtarbete (2017:583)

Exempel på effektkedja med indikatorer

Strategins mål		
Hållbar tillväxt byggd på konkurrenskraft, grön omställning samt ett attraktivt och inkluderande samhälle		
Strategiskt område		
Förnyelseförmåga och konkurrenskraft		
Mål strategiskt område		
En region med internationell konkurrenskraft och hållbar tillväxt		
Indikatorer		
BRP per sysselsatt	Näringslivets klimatpåverkande utsläpp	
Prioriteringar Stimulera entreprenörskap och stödja företag i uppstartsfasen	Delmål Fler nya företag och ökad överlevnadsgrad	Indikatorer Antal företag med exportverksamhet, Varuexport per capita
Främja den tekniska utvecklingen och digitala omställningen i det halländska näringslivet	Fler kunskapsintensiva företag och jobb i regionen	Andel kunskapsintensiva jobb i näringslivet
Främja internationalisering bland företagen	Fler exportföretag och ökade exportintäkter till regionen	
Stimulera och attrahera offentliga och privata investeringar i forskning och utveckling	Ökade investeringar i FoU bland regionens aktörer	
Stärka företagens innovationskapacitet	Fler innovativa företag i regionen	
Positionera Halland för att attrahera besökare, kompetenser, företag och investeringar	Regionen ska attrahera fler etableringar, besökare och kompetenser	
Stimulera till hållbar omställning av det halländska näringslivet	Fler företag ska bedriva ett aktivt mångfalds-, miljö- och klimatarbete	Andel företag med ett aktivt miljöarbete utöver lagstiftning

En viktig utgångspunkt för uppföljnings- och analysarbetet är att kunskaperna kommer till användning och bidrar till ett mer effektivt utvecklingsarbete. De olika underlagen kommer därför att spridas och förankras i olika sammanhang och kanaliseras via olika medier och format som tillgängliggör materialet i så hög utsträckning som möjligt. En mer detaljerad beskrivning av analys- och uppföljningsarbetet och strategins indikatorer återfinns i bilagan X.

Ellen Källberg
Ellen.kallberg@regionhalland.se

Diarienummer
RS200 792

Regionkontoret

Remissvar

Hallands strategi för hållbar tillväxt 2021-2028 (RS200792)

Driftnämnden Regionservice har getts möjlighet att lämna remissvar.

Efter att ha tagit del av förslag till strategi lämnar nämnden följande yttrande:

Nämnden tycker att strategin är välskriven och instämmer i stort i dess innehåll. Driftnämnden som utförarnämnd ser i första hand att den övergripande styrningen inom områdena "stärka utvecklingen mot en grön omställning" och "öka takten mot minsta möjliga miljöpåverkan" särskilt behöver beaktas för verksamhetsstyrning under strategins tillämpningsperiod. Utifrån sitt uppdrag lämnar nämnden i övrigt inga specifika inspel.

Driftnämnden Regionservice

Carl-Johan Berthilsson
Ordförande

Torbjörn Svanberg
Förvaltningschef